

Брюксел, 17.6.2015 г.
COM(2015) 297 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно изпълнението на Регламент (ЕО) № 762/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за предоставянето от държавите членки на статистика относно аквакултурите и за отмяна на Регламент (ЕО) № 788/96

1. ВЪВЕДЕНИЕ

На 9 юли 2008 г. Европейският парламент и Съветът приеха Регламент (ЕО) № 762/2008 за предоставянето от държавите членки на статистика относно аквакултурите¹. В член 11 от него се предвижда: „До 31 декември 2011 г., а след това на всеки три години Комисията представя доклад за оценка на Европейския парламент и на Съвета, относно статистиките, съставени съгласно настоящия регламент, и по-специално за техните адекватност и качество. Този доклад извършва също така анализ на съотношението „стойност—ефикасност“ на системата, въведена за събиране и изготвяне на статистиката и посочва най-добрите практики за намаляване на обема на работа за държавите членки и за повишаване на полезността и качеството на данните.“

2. ОБХВАТ И СЪДЪРЖАНИЕ

В регламента се изисква предоставянето на данни в четири области, а именно:

- а) годишната продукция (обем и единична стойност) на аквакултури;
- б) годишния принос (обем и единична стойност) към аквакултурите на основата на улов;
- в) годишната продукция от рибарниците и развъдниците;
- г) структурата на сектора на аквакултурите.

Данните се изискват ежегодно, с изключение на информацията за структурата, която се изисква веднъж на всеки три години. Първата година, за която се изискваше предоставяне на данни (референтна година), бе 2008 г., като данните трябваше да бъдат получени от Евростат до 31 декември 2009 г. С регламента бе предоставена възможност на държавите членки да отложат прилагането му или да получат дерогация от някои или от всички негови изисквания. Преходен период за прилагането на регламента получиха седем държави членки: Чешката република трябваше да предостави данни за първи път за 2009 г. като базисна година, Португалия — за 2010 г., а Германия, Гърция, Австрия, Полша и Словения — за 2011 г.² Три държави членки (Австрия, Чешката република и Люксембург) получиха дерогации във връзка с предоставянето на данни до базисната година 2011, които се изразяват или в това да не се предоставя информация (Люксембург) или да се предоставят само оценки за някои категории вместо всеобхватни, валидирани статистически данни³. Данните за производството на аквакултури за Белгия (2010-2012 г.), Дания (2011 г.), Германия (2011, 2012 г.), Естония (2012 г.), Литва (2010-2012 г.), Австрия (2011, 2012 г.), Словения (2011, 2012 г.), Финландия (2011, 2012 г.) и Исландия (2012 г.) съдържат множество поверителни стойности. Държавите могат да обявяват определени данни за поверителни, ако в разумна степен може да се приеме, че оповестяването им може да даде възможност за идентифицирането на атрибутите на отделни обекти. Поради това, когато агрегираните на национално равнище данни за аквакултурите могат да

¹ Регламент (ЕО) № 762/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за предоставянето от държавите членки на статистика относно аквакултурите и за отмяна на Регламент (ЕО) № 788/96: ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 1—13.

² Решение на Комисията № 2010/76/ЕС от 9 февруари 2010 г. за предоставяне на преходен период за изпълнението на Регламент (ЕО) № 762/2008.

³ Решение за изпълнение на Комисията № 2011/626/ЕС от 22 септември 2011 г. за предоставяне на дерогация във връзка с изпълнението на Регламент (ЕО) № 762/2008.

разкрит обема или стойността на продукцията на отделни предприятия, данните се маркират като поверителни и Европейската комисия няма право да ги публикува.

2.1 Събиране и източници на данни

В по-голяма част от държавите членки данните са събират чрез пълно преброяване на регистрираните производители на аквакултури с помощта на ежегодни въпросници, изпращани по пощата или по електронен път. Почти всички държави са включили европейските изисквания за събиране на данни за аквакултурите в националното си законодателство. Регистрацията на стопанските дейности за производство на аквакултури е изискване на законодателството на ЕС в областта на здравето на животните⁴. Много от държавите членки съобщават, че равнищата на непредоставяне на информация при тях са като цяло ниски и за органите е сравнително лесно да установяват в това отношение връзка с подателите на информация. Някои държави членки съобщават, че прибягват до използването на административна информация, получена от източници от сектора. В някои държави ветеринарните служби и административните органи, отговарящи за рибарството, оказват съдействие, като правят кръстосани проверки на данните от регистрите и на подадената информация.

2.2 Системи за събиране на данни в държавите членки

Представената по-долу информация за отделните държави е извлечена от последните годишни методологически доклади за статистиката за аквакултурите (референтни години 2013—2011 г.), представени от държавите членки на Европейската комисия в съответствие с Регламент № (ЕО) 762/2008. Докладите по никакъв начин не представят становището на Европейската комисия.

Белгия

Данни за аквакултурите се предоставят на Евростат от Statistics Belgium. Няма национално законодателство за статистиката за аквакултурите. Статистическата съвкупност, от която се правят извадките, обхваща всички дружества, регистрирани във Федералната агенция за безопасност на храните в хранителната верига (FASFC). Голяма част от производството на аквакултури в Белгия се използва за хранене на обекти за спортен риболов и не е предназначено за продажба, поради което не представлява част от статистиката на Евростат. Поради малкия обем на продукцията Белгия има правото да подава обобщени данни като оценка за общата продукция.

България

Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури (ИАРА) поддържа националния регистър на обектите за аквакултури и изисква от стопанските субекти да предоставят годишни статистически данни за продукцията и продажбите. Източниците на данни

⁴ Директива 2006/88/ЕО на Съвета от 24 октомври 2006 г. относно ветеринарномедицинските изисквания за аквакултури и продукти от тях и за предотвратяване и борба с някои болести по водните животни (ОВ L 328, 24.11.2006 г.) и Решение на Комисията от 30 април 2008 г. за прилагане на Директива 2006/88/ЕО на Съвета по отношение създаването на информационна интернет страница за даване на достъп по електронен път до информация за стопански дейности за производство на аквакултури и за оторизираните преработвателни предприятия (ОВ L 138, 28.5.2008 г., стр 12—20).

редовно се съпоставят с цел проверка на валидността на данните. Данните се проверяват и от инспектори от ИАРА по време на посещенията им на място.

Чешка република

Министерството на земеделието събира данните по Регламент № (ЕО) 762/2008 от производителите на аквакултури и от Чешкия риболовен съюз. Министерството на земеделието и Чешката статистическа служба валидират и предават данните на Евростат. Не се правят оценки.

Дания

Данните се събират и предават на Евростат от Датската агенция за земеделие и рибарство към Министерството на храните, земеделието и рибарството. Данни за продукцията (при първа продажба) се събират от всички обекти за производство на аквакултури с търговска цел. Секторът е обхванат изцяло и не се използват никакви техники за съставяне на извадки. Въпреки че в миналото се докладваше приблизителен брой на продадените млади екземпляри (въз основа на живото тегло), от 2012 г. се отчита само реален брой.

Германия

Данните се предоставят на Федералната статистическа служба (Destatis) от статистическите служби на федералните провинции, които правят пълно преброяване на обемите на продукцията при първа продажба за всички регистрирани предприятия за производство на аквакултури. Оценката за обема на продукцията се прави въз основа на извадка с размер до 500 предприятия. При липса на данни за стойността на продукцията се използват оценки въз основа на претеглената средна стойност на групите видове (напр. Пъстървови, Шаранови и т.н.).

Естония

Данните се събират и предават на Евростат от Statistics Estonia. Събирането на данни предполага обхващане на всички предприятия, които имат за основен или второстепенен предмет на дейност развъждане на риба с търговска цел, възстановяване на рибни запаси и риболовен туризъм. Анкетата обхваща производството с търговска цел, развъждането, продажбите, както и междинното производство и потреблението. Данните се валидират и сравняват с данните за възстановяването на рибните запаси на Министерството на околната среда. Естония изтъкна съществуването на особен проблем с двойното отчитане на продукцията, продадена между отделните стопанства.

Ирландия

За събирането на данните и предоставянето им на Евростат отговаря Ирландската служба за морски риболов (Bord Iascaigh Mhara). Непредоставянето на информация е приблизително 20 %. Липсващите данни се заместват с оценки въз основа на експертни становища и усреднени данни за последните пет години, като се отчитат и действителните тенденции за региона. При трайно неподаване на данни същите се набавят косвено от други агенции. Точността на данните се осигурява по-трудно при дружествата, които работят на територията на няколко органа; при тях са откривани случаи на двойно отчитане.

Гърция

Данните се събират и предават на Евростат от Гръцката статистическа служба (ELSTAT). Данните за продукцията (при първа продажба) се събират чрез пълно преброяване. Годишните актуализации на регистрите на стопанските субекти гарантират пълно обхващане на сектора. През 2013 г. непредставянето на информация е намаляло до 1,6 %, спрямо 3% за 2011 г. На липсващите данни се приписват стойности.

Испания

Данните се събират и изпращат на Евростат от Статистическата дирекция на Министерството на земеделието, храните и околната среда (MAGRAMA). Проучването обхваща всички действащи обекти за аквакултури; прави се пълно преброяване и се счита, че се постига добро ниво на надеждност. Изготвя се и допълнителна стратифицирана извадка от производителите на миди в Галиция с 95-процентна доверителна вероятност. Следи се доколко данните съответстват на подадените за предходните години. В минали години Испания установи наличието на проблем по-специално при определянето на цените и точните коефициенти на преобразуване (брой индивиди към тонове живо тегло) на индивидите, уловени в естествена среда, и след това включени в производствения цикъл. Проблемът беше разрешен през 2012 г.

Франция

Данните се събират и предават на Евростат от Дирекцията по морски риболов и аквакултури (DPMA) на Министерството на екологията, устойчивото развитие и енергетиката. Събирането на данни става чрез изпращане по пощата годишна анкета. Предвижда се от 2015 г. да се използва онлайн събиране на данни. На мястото на липсващите данни се използват данни от сходни обекти, разположени в същата географска област. Валидирането на данните се извършва посредством търсене на отклоненията, вътрешна кръстосана проверка на данните и съпоставяне с вече предоставени данни.

Хърватия

За годишното събиране на данни за аквакултурите Дирекцията по рибарство на Министерството на земеделието използва съществуващите регистри. При морските аквакултури степента на непредоставяне на информация сред фермите за черупкови организми е много висока; за липсващите стойности в този подсектор се използват оценки. Във връзка с проблема с качеството на данните и при сладководните, и при морските аквакултури Хърватия планира да проведе специални семинари сред производителите.

Италия

Данните се представят на Евростат от Министерството на земеделието (Ministero delle Politiche Agricole Alimentari e Forestali). Данните се събират на регионално равнище чрез UNIMAR — сдружение на кооперации за научни изследвания в рибарството и аквакултурите. Целевата съвкупност за годишното преброяване включва всички обекти за аквакултури, известни на регионалния координатор. Респондентите се интервюират на място. Не се използват оценки.

Кипър

Данните се събират и предават на Евростат от дирекция „Рибарство и морски изследвания“ на Министерството на земеделието, природните ресурси и околната среда. Събирането на

данни се осъществява основно чрез статистическо преброяване, което се допълва от инспекции на място и интервюта с управителите или собствениците на предприятия за аквакултури. Допълнителна информация се получава от одобрения за зарибяване на водоеми или канали, от данните за износа, както и от вноса на рибни фуражи. Установени са някои несъответствия между данните, предадени на различни организации, които следва да бъдат отстранени след 2014 г.

Латвия

Данните за аквакултурите се събират от Централната статистическа служба (CSB). Дирекция „Рибарство“ към Министерството на земеделието отговаря за гарантиране на съответствието на данните и докладва на Европейската комисия. Въпросникът обхваща целия сектор; не се използват оценки.

Литва

Данните се събират и предават на Евростат от Центъра за селскостопанска информация и бизнес в селските райони (AIRBC). Всички обекти за производство на аквакултури със стопанска цел подават данни два пъти годишно. Степента на участие е 100%.

Люксембург

В Люксембург няма стопанско производство на риба. Единственото рибовъдно предприятие е държавна собственост и произвежда риба само за пускане в естествена среда.

Унгария

Основната отговорност за данните за аквакултурите е на Министерството на земеделието. Окончателните статистически данни се предават на Евростат от унгарската Централна статистическа служба. Данните се валидират чрез сравняването им с минималните и максималните стойности, установени за всеки вид и възрастова категория. Сравнително малката статистическа съвкупност позволява всяко едно несъответствие да се проследява чрез последващи телефонни разговори. Има планове за усъвършенстване на определянето на средните продажни цени при първа продажба.

Малта

Данните се събират и предават на Евростат от Националната статистическа служба (NSO). Малтийският сектор е малък — включва само шест стопанства, пет от които са специализирани в уговяването на риба тон. Получените данни се проверяват детайлно; прави се кръстосана проверка с данните за продажбите на жива риба и за международната търговия.

Нидерландия

Считано от референтната 2013 г., данните за аквакултурите събира Statistics Netherlands (CBS), като за целта използва данните от Нидерландската асоциация на рибовъдите (NeVeVi) и данните от стоковите тържища за миди. Данните за стойността на стридите се получават от Министерството на икономиката. Мидените личинки нямат пазарна цена, поради което се използва оценката на Нидерландската асоциация на производителите на миди. Поради изискванията за поверителност за две предприятия са представени оценки за стойността на производството на миди. Данните за структурата на обектите за аквакултури

са въз основа на оценка, изготвена от NeVeVi на базата на общата продукция по видове и производствени методи.

Австрия

Данните се събират и предават на Евростат от Statistics Austria. За събирането на данни се използва пълно годишно преброяване на предприятията. През трите години след първото такова проучване степента на предоставяне на информация се увеличи от първоначалните 90% на 99%. Оценки за единичната цена на рибата за консумация от човека се правят в 5-15% от случаите, в които цените не са известни, тъй като предприятията продават директно преработена риба.

Полша

Данните за производството на аквакултури се събират от Института за риболов във вътрешни водоеми в Olsztyn. Институтът ги предава на Министерството на земеделието и развитието на селските райони, което от своя страна ги предава на Централната статистическа служба. Въпросникът за аквакултурите се разпространява чрез уебсайтове, информационни кампании и по електронна поща. Счита се, че са обхванати почти всички обекти. Качеството на данните е повлияно от определенията за продукция и методите на отглеждане, определени в Регламент (ЕО) № 762/2008, които се различават от полската практика.

Португалия

Данните се предават на Евростат от Генерална дирекция Природни ресурси, сигурност и морско обслужване (DGRM). DGRM събира самостоятелно данни за аквакултурите, отглеждани в бракични и морски води, и получава данни за аквакултурите във вътрешните водоеми от Института за опазване на природата и горите (ICNF). Данните за площта, вида и средата на производството на аквакултури се извличат от административен регистър. Данните за останалите променливи се събират чрез годишен въпросник, разпространяван по пощата, и в случай на необходимост чрез интервюта. Степента на предоставяне на информация е висока сред рибните ферми, но за дънното производство на миди (*Ruditapes decussatus*) е необходимо да се използват оценки.

Румъния

Данните се събират и предават на Евростат от Националната агенция по рибарство и аквакултури (NAFA). Всички предприятия за аквакултури са регистрирани и лицензирани. Данните за обема и стойността на продукцията се събират ежемесечно.

Словения

Данните се събират и изпращат на Евростат от Министерството на земеделието, горите и храните (MAFF) и от Статистическата служба на Република Словения. Всички рибовъди, както и сдруженията на риболовците, които участват на пазара на аквакултури като производители на аквакултури, попълват ежегодно онлайн въпросник или негова версия на хартия. Липсващите данни се попълват въз основа на предишни представени данни или въз основа на капацитета на обекта. В някои случаи се използват коефициенти на преобразуване, например за получаването на съответното живо тегло от изкормена риба или рибни филета. Словения посочва, че рибовъдите се затрудняват надеждно да отчитат рибния хайвер.

Словашка република

Данните се събират и предават на Евростат от Статистическата служба на Словашката република. Събирането на данните се извършва чрез преброяване с помощта на разпращан по пощата въпросник на действащите лицензирани производители на аквакултури. Преброяването обхваща целия сектор и оценки не се използват. Поради постоянните промени е трудно да се определи размерът на обектите/методите.

Финландия

Във Финландия за статистическите данни за аквакултурите отговаря Финландският научноизследователски институт по дивечовъдство и рибарство. Данните се събират посредством статистически въпросник, изпращан до всички производствени единици, фигуриращи в регистъра на аквакултурите. През 2012 и 2013 г. степента на предоставяне на информация се увеличи на 93 и 90% (от прикл. 75% през предходните години). Оценките, използвани за попълване на липсващите данни, се получават, като резултатите се разделят на страти и се приложат отделни коефициенти за отделните страти. Част от обема на продукцията е въз основа на тегло на изкормени риби, преобразувано в живо тегло с помощта на постоянни коефициенти на преобразуване. Стойността на продукцията на риба за консумация се изчислява от средните цени на производителите.

Швеция

Данните се събират и предават на Евростат от Националния статистически институт, който действа в случая от името на Шведския съвет по земеделие. За събирането на данни се използва годишно преброяване, като въпросникът се разпространява по пощата. Степента на непредставяне на информация е ниска. Евентуалните липсващи данни се попълват, като се използва информация от предишни години.

Обединено кралство

Статистическите данни за аквакултурите се събират поотделно от всяко от регионалните правителства: Центърът за околна среда, рибарство и аквакултури (CEFAS) — в Англия и Уелс, шотландската Дирекция за морски науки (MSS) — в Шотландия и Дирекцията по земеделие и развитие на селските райони (DARD) — в Северна Ирландия. Агрегираните данни за цялото Обединено кралство се изготвят от Центъра за околна среда, рибарство и аквакултури (CEFAS). Предоставянето на данни разчита на сътрудничеството на сектора, което се оценява като много добро. Данните за обема на продукцията се събират с помощта на годишни преброявания, които обхващат всички производители. Данните за единичните цени са по оценки, при които се използват различни експертни становища. Когато единичните цени са различни за различните части на Обединеното кралство и за различните видове, се представя среднопретеглена единична цена (въз основа на общата стойност). Събирането на данни за приноса на основата на улов все още не е напълно хармонизирано с изискванията на Регламент (ЕО) № 762/2008.

Държави от ЕИП

Исландия

От началото на 2015 г. Исландската администрация по ветеринарните въпроси и храните събира данни за производството на аквакултури, а Statistics Iceland ги предава на Евростат.

Данните се събират ежегодно посредством онлайн въпросник. Не се използват извадки. Исландия има конкретен проблем с данните относно структурата на сектора на аквакултурите, които са налице едва от референтната 2013 г.; поради това за 2011 г. е направена ретроспективна оценка въз основа на общото производство. В последните години друг проблем е непредоставянето на информация. Компетентните органи се надяват с новото законодателство и проверките в обектите за аквакултури този проблем да се разреши.

Норвегия

Данните се събират и предават на Евростат от Дирекцията по рибарство. От всички субекти, които произвеждат аквакултури със стопанска или научноизследователска цел, се изисква да подават данни за дейността си, като за целта се използва печатен въпросник. Липсващите стойности за продукцията се попълват въз основа на цените от предходната година. Тежестта, която поражда постигането на съответствие с Регламент (ЕО) № 762/2008, е минимална, тъй като данните по начало се събират от норвежките органи за други цели.

2.3 Качество на данните

По-голяма част от подателите на данни съобщават за пълен обхват на сектора и добро качество на данните. Няколко държави не дискутират в докладите си качеството на подаваните от тях данни (напр. Румъния, Латвия). Други държави съобщават за специфични проблеми по отношение на качеството на данните. Хърватия посочва, че не се предоставят данни за сектора на черупковите организми. Португалия отбелязва, че по отношение на дъното производство на миди степента на предоставяне на данни е ниска и ненадеждна. Проблеми с липсващи данни и някои случаи на лошо качество на данните посочват също Ирландия и Исландия. Ирландия отбелязва, че успеваемостта по отношение на предоставянето на данни и качеството на данните и оценките зависи от желанието от страна на сектора. Най-вероятно това наблюдение е валидно за всички, въпреки че много държави имат добро сътрудничество със сектора. Испания и Обединеното кралство съобщават за затруднения по отношение на приноса към аквакултурите на основата на улов, за който понякога разполагат само с частични данни. Всички държави, които съобщават за затруднения с осигуряването или качеството на част от данните, които следва да предоставят, са готови да работят системно за тяхното преодоляване.

Като цяло в агрегиран вид данните за производството на аквакултури за консумация от човека за отделните години показват добра степен на съответствие. На ниво биологични видове общото съответствие на данните също е добро. Случаите, когато в отделните държави се наблюдават рязък спад или увеличение в производството на определени видове, са редки. Явните случаи на незадоволително качество на данните също са редки. Липсващи данни, т.е. непълни динамични редове, обаче се срещат сравнително често. Това отчасти се обяснява с преходната уредба, действаща до 2011 г., и отчасти с отчитането на данни за родове или групи видове вместо за отделни видове. Преразглеждането на данните обаче определено би било полезно в някои случаи. Още повече, че както изглежда, производителите на аквакултури в някои държави първоначално пробно отглеждат нови видове в много малки количества. Използването на тези данни е отворен въпрос.

Данните за производството на хайвер за консумация от човека показват много добро съответствие между отделните години на равнище видове и на равнище държави. Някои динамични редове все още са с малка дължина поради дерогациите, които действаха от 2008 до 2010 г.

Счита се, че качеството на данните за приноса към аквакултурите на основата на улов е твърде ниско. Данните за почти всички видове във всички държави показват големи колебания. Макар нестабилността на тези данни отчасти да се дължи на непостоянното количество на мидените личинки, извлечени от естествената им среда, това изглежда не може да обясни големите разлики между отделните години. И тук липсват много данни, като някои редове са твърде кратки, за да се анализира съответствието на данните. Наличието на повече указания и определения във връзка с данните, очаквани в тази категория, би спомогнало за повишаване на качеството на данните.

Непълните данни и тези с големи колебания също се срещат много често сред всички държави производителки по отношение на броя на хайверните яйца, произведени в рибарници, по видове. Що се отнася до младите екземпляри, при някои видове и държави данните показват много големи колебания, а при други са непълни. Редовете за някои държави са прекалено кратки, за да се анализират по-задълбочено.

3. ИЗПОЛЗВАНЕ НА ДАННИТЕ (РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ДАННИТЕ)

Докладите на държавите членки са включени в базата данни на Евростат за разпространение на информация <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>. Данните се публикуват и в статистическите сборници на Евростат, последният от които е *Agriculture, forestry and fishery statistics, 2014 edition* (ISBN 978-92-79-43201-9). Данните, събирани по силата на регламента, са от основно значение за разработването на информирани и изхождащи от обективни данни политики и на национално, и на европейско ниво. Информацията за равнищата на производство и за тенденциите в аквакултурите става все по-необходима в контекста на подновените усилия за устойчиво развитие на сектора в рамките на общата политика в областта на рибарството. Количествените данни са особено важни за изготвянето на многогодишни национални планове за развитието на устойчиви аквакултури. Данните, публикувани по силата на регламента, осигуряват на разработващите политиките, на сектора и на гражданското общество общоприет набор от референтни стойности, който да послужи за основа на дебата за бъдещето на производството на аквакултури.

4. СЪОТНОШЕНИЕ РАЗХОДИ—ЕФЕКТИВНОСТ

Съотношението разходи—ефективност при събирането на данни за аквакултурите по силата на Регламент (ЕО) № 762/2008 беше подложено на оценка в методологическите доклади на държавите за 2013 г., които обхващат годините 2009—2013 г. На въпросите във връзка със съотношението разходи—ефективност отговориха двадесет и седем държави. По отношение на разходите за производство в парично изражение шест държави посочиха, че те са ниски, три — че са ниски до средни, дванадесет — че са средни, една държава ги определи като средни до високи и две държави ги определиха като високи. Повечето държави използват данните за аквакултурите, събрани с оглед на Регламент (ЕО) № 762/2008, и за национални цели. Като цяло, при 20 държави обхватът е над 50 %, при 15 над 80 %, а при седем между 95 и 100 %. Седем държави не са отговорили на въпроса.

Няколко държави предложиха начини за намаляване на тежестта от изпълнението на Регламент (ЕО) № 762/2008, особено по отношение на подобряване на сътрудничеството с други заинтересовани страни в тази сфера с цел стандартизиране на изискванията за предаване на данни, като в случая става въпрос най-вече за ФАО и за Регламент (ЕО) № 199/2008 относно рамката за събиране на данни в сектор „Рибарство“. Австрия би желала подробните данни относно методите на отглеждане да бъдат отделени от видовете, а събирането на подробни данни да се ограничи до големите производствени единици, като малките отчитат само общата си продукция.

От докладите на отделните държави се налага впечатлението, че близо половината от тях събират данните пряко от обектите на равнище производствена единица, докато при останалите управителите на дружествата попълват въпросниците общо за всички обекти на дружеството. Събирането на данните на равнището на предприятието улеснява едновременното събиране на данни по Регламент (ЕО) № 199/2008⁵ относно рамката за събиране на данни, въпреки че тази практика според докладите съществува само в България, Кипър, Финландия, Литва и Испания. Може би си заслужава подходът и двата регламента да се обхванат само с едно събиране на данни да се проучи допълнително като възможност да се намали общата тежест на равнището на държавите членки.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Анализът на данните, събрани съгласно Регламент (ЕО) № 762/2008, сочи, че качеството на данните за производството на аквакултури за консумация от човека (включително хайвер) на агрегирано равнище и за основните видове е на сравнително високо ниво, въпреки че за някои държави динамичните редове са непълни и евентуално би било полезно данните да се преразгледат. Данните за приноса към аквакултурите на основата на улов и за производството на хайвер в рибарници и развъдници са с твърде ниско качество. По-добро съответствие на данните има при броя на младите екземпляри, независимо от непрецизното определение за млади екземпляри, използвано в регламента.

Много държави определят качеството на националните данни за аквакултурите, предоставяни на Евростат, като високо. Други не дават изрично определение на качеството на своите данни, но не посочват недостатъци в това отношение. Само някои държави признават, че се откриват недостатъци, дължащи се на затруднения на национално ниво или на неясноти в регламента. На няколко пъти се посочва, че регламентът не се придържа към естеството на тази стопанска дейност.

При изготвянето на данните за аквакултурите се прибегва относително рядко до използването на оценки. Повечето държави членки провеждат годишни преброявания с пълно обхващане на производството със стопанска цел. Степента на непредоставяне на данни е сравнително ниска, с изключение на някои специфични случаи. Признава се обаче, че качеството и пълнотата на данните зависят в голяма степен от желанието на сектора.

Що се отнася до съотношението разходи—ефективност, за референтната година 2013 само четири държави (Германия, Ирландия, Гърция и Полша) посочват, че Регламент (ЕО) № 762/2008 е обременяващ за тях по отношение на времето, необходимо за събирането,

⁵ Регламент (ЕО) № 199/2008 на Съвета от 25 февруари 2008 г. за установяване на общностна рамка за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство“ и за подкрепа на научните консултации във връзка с Общата политика в областта на рибарството, ОВ L 60, 5.3.2008 г., стр. 1—12.

обработката и подаването на данните, а две държави (Дания и Германия) определят разходите за изготвянето на данни като високи в парично изражение. За разлика от тях седем държави, считат че и заделеното време, и направените разходи във връзка с изпълнението на регламента не са обременяващи. Направените оценки не зависят от отчитания от държавите членки обем на продукцията. Болшинството държави, събиращи данни по Регламент (ЕО) № 762/2008, използват събраните данни и за повечето от националните си цели.

6. ПРЕПОРЪКИ

Европейската комисия се стреми към постоянно повишаване на качеството на европейската статистика. Същевременно един от основните принципи продължава да бъде намаляването на тежестта за държавите членки. С оглед на това е възможно да се предприеме преразглеждане на Регламент (ЕО) №762/2008, при което да бъдат отчетени изводите, направени през годините на събиране на данни, потребността от данни за преразгледаната обща политика в областта на рибарството и синхронизирането с многогодишната рамкова програма за събиране на данни. Следва да се намери по-специално решение на проблема с голямото количество поверителни данни, за да може на европейско ниво да се изготвят и използват хармонизирани данни за аквакултурите. Ще се търсят синергии с разработения от Координационната работна група по статистиката в рибарството стандартен въпросник за аквакултурите.

На равнището на отделните държави членки тежестта на събирането на данни за аквакултурите може да се намали с преминаването от печатни към (частично попълнени) онлайн въпросници и автоматизирането на процеса на валидиране на данните. България успешно е въвела нови формуляри за събиране на данни, които обхващат изискванията за статистически данни по Регламент (ЕО) № 762/2008 и изискванията за социално-икономически данни за аквакултурите по Регламент (ЕО) № 199/2008 относно рамката за събиране на данни в сектор „Рибарство“.